

ПРОЄКТ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до вивчення дисципліни «Теорія і методологія сучасної
міжнародної економіки» для студентів спеціальності 051 –
«Економіка»,
що навчаються за освітньо-професійною програмою «Міжнародна
економіка»
(магістерський рівень)**

Друкується за Планом видань навчальної та методичної літератури,
затвердженим Вченою радою НМетАУ
Протокол № 2 від 05.02.2020

Дніпро НМетАУ 2020

УДК 339.9

Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Теорія і методологія сучасної міжнародної економіки» для студентів спеціальності 051 – «Економіка», що навчаються за освітньо-професійною програмою «Міжнародна економіка» (магістерський рівень) /Укл. О.В. Летуча.– Дніпро: НМетАУ, 2020. – 64 с.

Містять програму навчальної дисципліни «Теорія і методологія сучасної міжнародної економіки», плани семінарських, практичних занять, питання для підсумкового контролю, тематику рефератів, тематику та методичні вказівки до виконання контрольних робіт, приклади тестових завдань.

Призначені для студентів спеціальності 051 – «Економіка», що навчаються за освітньо-професійною програмою «Міжнародна економіка» (магістерський рівень).

Укладач О.В. Летуча, канд. екон. наук, доц.

Відповідальний за випуск В.М.Тарасевич, д-р екон. наук, проф.

Рецензент К.Ф. Ковальчук, д-р екон. наук, проф (НМетАУ)

Підписано до друку 04.03.2019. Формат 60x84 1/16. Папір друк. Друк плоский.

Облік.-вид. арк. 2,82. Умов. друк. арк. 2,79. Замовлення №
Національна металургійна академія України
49600, м. Дніпро-5, пр. Гагаріна, 4

Редакційно-видавничий відділ НМетАУ

ЗМІСТ

1. Програма навчальної дисципліни «Теорія і методологія сучасної міжнародної економіки»	4
2. Плани семінарських занять з дисципліни «Теорія і методологія сучасної міжнародної економіки»	16
3. Плани практичних занять з дисципліни «Теорія і методологія сучасної міжнародної економіки»	22
4. Тематика рефератів з дисципліни «Теорія і методологія сучасної міжнародної економіки»	38
5. Питання для підсумкового контролю з дисципліни «Теорія і методологія сучасної міжнародної економіки»	40
6. Тематика контрольних робіт з дисципліни «Теорія і методологія сучасної міжнародної економіки»	42
7. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Теорія і методологія сучасної міжнародної економіки»	44
8. Приклади тестових завдань з дисципліни «Теорія і методологія сучасної міжнародної економіки»	55

1. Програма навчальної дисципліни

«Теорія і методологія сучасної міжнародної економіки»

Спеціальність: 8.051

Економіка (ЕК02)

Освітньо-професійна програма

Міжнародна економіка

Розподіл навчальних годин (денна форма навчання)

	Усього	Чверті
		1
Усього годин за навчальним планом, у тому числі:	120	120
Аудиторні заняття, з них:	48	48
Лекції	24	24
Лабораторні роботи	0	0
Практичні заняття	16	16
Семінарські заняття	8	8
Самостійна робота,	72	72
у тому числі при:		
підготовці до аудиторних занять	24	24
підготовці до модульного контролю	12	12
виконанні курсових проектів (робіт)	0	0
виконанні індивідуальних завдань	0	0
опрацюванні розділів програми, які не викладаються на лекціях	36	36
Заходи семестрового контролю		підсумкова оцінка, семестрова (екзамен)

Характеристика дисципліни

Навчальна дисципліна «Теорія і методологія сучасної міжнародної економіки» є обов'язковою для вивчення і входить до циклу дисциплін професійної (фахової) підготовки магістрантів, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Міжнародна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка».

Мета вивчення дисципліни – формування системи ґрунтовних знань з теорії, методології та практичних основ аналізу сучасної міжнародної економіки для фундаментальної освіти та практичної діяльності за фахом.

Дисципліна має забезпечити набуття та розвиток наступних **програмних компетенцій**:

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК2. Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою.

СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

ПКд1 Здатність діяти та взаємодіяти у міжнародному економічному середовищі.

ПКд2. Здатність демонструвати обізнаність на рівні новітніх досягнень економічної науки щодо засад, закономірностей, трендів та чинників розвитку сучасної міжнародної економіки, їх впливу на поведінку національних економічних суб'єктів.

ПКд3. Здатність до критичного осмислення, адаптації та практичного застосування існуючих наукових підходів та теорій економічного управління до конкретних ситуацій у міжнародній економіці.

ПКд5. Здатність до підтримки належного рівня економічних знань, поглибленого самонавчання із використанням сучасних освітніх і дослідницьких технологій у сфері міжнародної економіки, до формування додаткових компетенцій і підвищення рівня кваліфікації.

У результаті вивчення дисципліни студент має одержати наступні **програмні результати**:

ПРН1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПРН3. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН5. Дотримуватися принципів академічної доброчесності.

ПРН7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

ПРН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

ПРН9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПРНд16. Демонструвати обізнаність на рівні новітніх досягнень економічної науки щодо засад, чинників та трендів розвитку сучасної міжнародної економіки, враховувати їх вплив на поведінку національних економічних суб'єктів при розробці та реалізації управлінських рішень з розвитку та провадження міжнародної економічної діяльності.

ПРНд17. Критично осмислювати існуючі теорії економічного управління, адаптувати їх до конкретних ситуацій у міжнародній економіці.

ПРНд19. Усвідомлювати необхідність навчання та самонавчання впродовж усього життя, прагнути професійного зростання, володіти прийомами та навичками самостійного опанування нових знань та вмінь.

У результаті вивчення **дисципліни** студент повинен **знати:**

- послідовність етапів наукового дослідження;
- теоретичні основи створення наукового продукту;
- зміст основних проблем методології сучасної міжнародної економіки як науки;
- основні принципи функціонування та регулювання сучасної міжнародної економіки;
- теорії міжнародної торгівлі;
- особливості еволюції світового ринку товарів і послуг в умовах глобалізації;
- особливості руху фінансового та людського капіталу в сучасній міжнародній економіці;
- структуру та методологію оптимізації платіжного балансу;

вміти:

- робити науковий опис об'єкта дослідження;
- обґрунтовувати методи дослідження сучасної міжнародної економіки;

- використовувати інтернет-простір та інтернет-ресурси науки;
- оцінювати результати наукового дослідження;
- аналізувати теорії, напрямки та інструменти регулювання сучасної міжнародної економіки;
- діагностувати стан платіжного балансу України та обґрунтовувати напрямки його оптимізації;
- оцінювати ризики від зміни валютних курсів;
- використовувати знання з методології наукових досліджень у процесі підготовки магістерської дипломної роботи.

Водночас дисципліна «Теорія і методологія сучасної міжнародної економіки» спрямована на формування у студентів наступних **соціальних навичок та навичок успішності (soft skills)**:

- здатність працювати самостійно при опрацюванні джерел, підготовці доповіді з презентацією, підготовці альтернативних підходів до висвітлення теми дискусії;
- здатність спілкуватися з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності;
- здатність логічно, критично та самокритично мислити;
- здатність самостійно приймати рішення, сприймати критику та відстоювати власну позицію;
- прагнення до самореалізації та успіху.

Критерії успішності – отримання позитивних оцінок за всіма формами контролю за 12-бальною шкалою оцінювання навчальних досягнень студентів та шкалою ECTS.

Засоби діагностики успішності навчання – комплекти завдань для екзаменаційної роботи.

Набуті знання і вміння використовуватимуться при написанні магістерських робіт в частині аналізу поточного стану, вибору напрямів розвитку об'єкта дослідження та оцінки ризиків пропонованих управлінських рішень, також вони сприятимуть самореалізації майбутніх фахівців за спеціальністю навчання.

Структура дисципліни

Модуль	Тема лекції (заняття) та обсяг, годин	Шифр змістового модуля	Захід модульного контролю
1	ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ СУЧАСНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ.		
	Лекції		
	1. Тема 1. ЕВОЛЮЦІЯ ПРЕДМЕТУ, ГНОСЕОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТА ОНТОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ЯК НАУКИ.	2	
	2. Тема 2. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ.	2	
	3. Тема 3. ОСОБЛИВОСТІ НАПРЯМКІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ СУЧАСНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ.	2	
	Практичні заняття		
	1. Теми 1-3. ПІДГОТОВКА ТА ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВИХ РОБІТ.	4	
	Семінарські заняття		
	1. Тема 1. ЕВОЛЮЦІЯ ПРЕДМЕТУ, ГНОСЕОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТА ОНТОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ЯК НАУКИ.	2	
	Тема 2. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ.		
Самостійна робота			
<i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях</i>			Екзамен

	<p>1. Загальна характеристика середовища сучасної міжнародної економіки [1, с. 26-98]. 9</p> <p>Підготовка до аудиторних занять 6</p> <p>Підготовка та складання екзамену 3</p> <p>Усього: 30</p>		
2	<p>МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА І ТОРГІВЛЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ</p> <p><u>Лекції</u></p> <p>1. Тема 4. ТЕОРІЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ: ЗМІСТ ТА ЕВОЛЮЦІЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ. 2</p> <p>Тема 5. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА СВІТОВИЙ РИНОК ТОВАРІВ ПОСЛУГ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ. 2</p> <p>2. Тема 6. МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ОБМІН У ДОБУ ЧЕТВЕРТОЇ ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.</p> <p>3. Тема 7. МІЖНАРОДНА ТОРГОВЕЛЬНА ПОЛІТИКА: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ. 2</p> <p>Практичні заняття</p> <p>1. Теми 4-6. ПРОВЕДЕННЯ ДІЛОВОЇ ГРИ-СИМУЛЯЦІЇ НА ТЕМУ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ КРАЇНИ В ГЛОБАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ». 4</p> <p>Семінарські заняття</p> <p>1. Тема 7. МІЖНАРОДНА ТОРГОВЕЛЬНА</p>		

	<p>ПОЛІТИКА: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ. 2</p> <p>Самостійна робота</p> <p><i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях</i></p> <p>1. Загальна характеристика міжнародних економічних відносин [1, с. 56-88]. 9</p> <p>Підготовка до аудиторних занять 6</p> <p>Підготовка та складання екзамену 3</p> <p>Усього: 30</p>		Екзамен
3	<p>РУХ ФІНАНСОВОГО ТА ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В СУЧАСНІЙ МІЖНАРОДНІЙ ЕКОНОМІЦІ</p> <p>Лекції</p> <p>1. Тема 8. ГЛОБАЛЬНИЙ ФІНАНСОВИЙ КАПІТАЛ ТА СВІТОВИЙ ФІНАНСОВИЙ РИНОК. 2</p> <p>2. Тема 9. МІЖНАРОДНЕ ВИРОБНИЦТВО ТА ПРЯМІ ІНВЕСТИЦІЇ. Тема 10. МІЖНАРОДНИЙ КРЕДИТ. 2</p> <p>3. Тема 11. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ СВІТОВОГО РИНКУ ПРАЦІ. Тема 12. МІЖНАРОДНА ТРУДОВА МІГРАЦІЯ: СУЧАСНІ РЕГІОНАЛЬНІ ТА ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ. 2</p> <p>Практичні заняття</p> <p>1. Теми 11-12. АНАЛІЗ РЕГІОНАЛЬНИХ ТА ГЛОБАЛЬНИХ ТЕНДЕНЦІЙ СВІТОВОГО РИНКУ ПРАЦІ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ. 4</p>		

	<p>Семінарські заняття</p> <p>1. Тема 8. ГЛОБАЛЬНИЙ ФІНАНСОВИЙ КАПІТАЛ ТА СВІТОВИЙ ФІНАНСОВИЙ РИНОК. 2</p> <p>Тема 9. МІЖНАРОДНЕ ВИРОБНИЦТВО ТА ПРЯМІ ІНВЕСТИЦІЇ. Тема 10. МІЖНАРОДНИЙ КРЕДИТ.</p> <p>Самостійна робота</p> <p><i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях</i></p> <p>1. Наслідки та показники міжнародного руху капіталу [3, с. 96-106]. 9</p> <p>Підготовка до аудиторних занять 6</p> <p>Підготовка та складання екзамену 3</p> <p style="text-align: right;">Усього: 30</p>		Екзамен
4	<p>ГЛОБАЛЬНІ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ ТА МІЖНАРОДНА ІНТЕГРАЦІЯ</p> <p><u>Лекції</u></p> <p>1. Тема 13. СВІТОВА ВАЛЮТНА СИСТЕМА ТА ЇЇ СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ. 2</p> <p>Тема 14. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ВАЛЮТНИХ КУРСІВ.</p> <p>2. Тема 15. МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНІ РИНКИ. Тема 16. МІЖНАРОДНІ РОЗРАХУНКИ І ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС. 2</p> <p>3. Тема 17. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ: ІМПЕРАТИВИ ДОБИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ. Тема 18. ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ. 2</p> <p>Практичні заняття</p> <p>1. Теми 13-16. ПРОВЕДЕННЯ CASE- 4</p>		

STUDY НА ТЕМУ: «МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНІ ОПЕРАЦІЇ ТА РОЗРАХУНКИ»		
Семінарські заняття		
1. Тема 17. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ: ІМПЕРАТИВИ ДОБИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ. Тема 18. ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ.	2	
Самостійна робота		
<i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях</i>		
1. Сучасний ринок криптовалют. [2, с. 58-85].	9	
Підготовка до аудиторних занять	6	
Підготовка та складання екзамену	3	Екзамен
Усього:	30	

Зміст дисципліни

Лекційний курс

№ з/п	Назва розділу/теми та її зміст	Тривалість (годин)
1	Тема 1. ЕВОЛЮЦІЯ ПРЕДМЕТУ, ГНОСЕОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТА ОНТОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ЯК НАУКИ Філософсько-методологічний погляд на сучасну міжнародну економіку як науку. Предметний простір сучасної міжнародної економіки: зміст й особливості еволюції. Місце і роль сучасної міжнародної економіки як науки в системі економічного	2

	<p>знання. Логіка побудови дисципліни.</p> <p>Гносеологічні підвалини та передумови сучасної міжнародної економіки як науки. Філософія та онтологія сучасної міжнародної економіки. Логіка онтологічного пізнання в сучасній міжнародній економіці.</p>	
2	<p>Тема 2. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ</p> <p>Поняття “методологія” та його структура. Роль категорій діалектики в дослідженні сучасної міжнародної економіки. Методи та функції сучасної міжнародної економіки як науки та навчального курсу.</p> <p>Сучасний світ і середовище міжнародної економіки. Еволюція світового ринку та міжнародної економіки. Зміст міжнародної економіки. Структура міжнародної економіки. Рух міжнародної економіки: форми, напрямки, чинники. Матеріальні основи розвитку міжнародної економіки. Соціально-економічні основи розвитку міжнародної економіки</p> <p>Методологічні основи дослідження глобальних економічних процесів.</p> <p>Теоретичні передумови розвитку глобальних процесів в економіці.</p> <p>Глобалізація міжнародної економіки: прогресивні і негативні наслідки. Глобальні проблеми сучасності. Глобалізм і національна економіка. Цивілізаційні виміри глобальних проблем. Міждержавне регулювання глобальних проблем. Завдання сучасної міжнародної економіки як науки в сучасних умовах.</p>	2

3	<p>Тема 3. ОСОБЛИВОСТІ НАПРЯМКІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ СУЧАСНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ</p> <p>Інформаційна база наукового економічного дослідження. Вибір проблеми та вимоги до теми дослідження. Дослідницька робота як особливий вид діяльності. Етапи вибору проблеми (теми) та його основні вихідні документи. Визначення мети і завдання наукового дослідження.</p> <p>Організація наукового економічного дослідження. Основи методики планування наукового дослідження. Застосування системного підходу в наукових дослідженнях. Підготовка та оформлення результатів наукових робіт. Наукова публікація: поняття, функції, основні види. Методика підготовки та оформлення публікації.</p> <p>Випускна кваліфікаційна робота: вибір і затвердження теми. Загальні вимоги до оформлення магістерської роботи. Академічна доброчесність при опануванні програми та підготовці випускної кваліфікаційної роботи.</p>	2
4	<p>Тема 4. ТЕОРІЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ: ЗМІСТ ТА ЕВОЛЮЦІЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ. Тема 5. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА СВІТОВИЙ РИНОК ТОВАРІВ І ПОСЛУГ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.</p> <p>Концепції меркантилізму і фритредерства. Класичні теорії міжнародної торгівлі. Неокласичні теорії міжнародної торгівлі. Новітні теорії міжнародної торгівлі доби глобалізації.</p> <p>Ціноутворення в міжнародній торгівлі. Міжнародна торгівля і розподіл доходів. Міжнародна торгівля та економічне зростання. Експортна діяльність підприємств металургійного комплексу України.</p> <p>Міжнародна економічна діяльність та міжнародний ринок в умовах глобалізації: сутність, суб'єкти та форми. Міжнародне виробництво і міжнародний бізнес підприємств металургійного комплексу України. Види міжнародних послуг та їх</p>	2

	класифікація. Іноземна інвестиційна діяльність.	
5	<p>Тема 6. МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ОБМІН У ДОБУ ЧЕТВЕРТОЇ ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.</p> <p>Сутність міжнародного науково-технологічного обміну та його форми. Становлення відкритих національних моделей науково-технологічного обміну в умовах глобалізації та формування постіндустріальної економіки. Основні форми, канали та результати передачі науково-технічних знань та технологій. Види та особливості торгівлі інжиніринговими послугами.</p>	2
6	<p>Тема 7. МІЖНАРОДНА ТОРГОВЕЛЬНА ПОЛІТИКА: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ.</p> <p>Торгова політика: сутність, напрямки, інструменти. Тарифне регулювання зовнішньоторговельної діяльності. Нетарифне регулювання зовнішньоторговельної діяльності. Нетарифне регулювання як фактор зростання експорту підприємств металургійного комплексу України. СОТ та її роль у регулюванні міжнародних торговельних відносин. Міжнародна торгова політика доби глобалізації.</p>	2
7	<p>Тема 8. ГЛОБАЛЬНИЙ ФІНАНСОВИЙ КАПІТАЛ ТА СВІТОВИЙ ФІНАНСОВИЙ РИНОК.</p> <p>Сутність, причини, наслідки та показники міжнародного руху капіталів. Світовий фінансовий ринок, його структура та функції. Ринок цінних паперів, його суб`єкти та інструменти. Портфельні інвестиції. Україна як суб`єкт світового фінансового ринку.</p>	2
8	<p>Тема 9. МІЖНАРОДНЕ ВИРОБНИЦТВО ТА ПРЯМІ ІНВЕСТИЦІЇ. Інвестиції в системі міжнародного руху капіталу. Теорії прямого іноземного інвестування. Форми і методи прямого іноземного інвестування. Транснаціоналізація міжнародного виробництва. Рівні та засоби регулювання прямих іноземних інвестицій. Міжнародна інвестиційна діяльність України.</p>	2

9	<p>Тема 10. МІЖНАРОДНИЙ КРЕДИТ.</p> <p>Міжнародний кредит: зміст функції та принципи. Форми міжнародного кредитування. Міжнародні фінансово-кредитні інститути та їх діяльність. Проблема зовнішньоекономічної заборгованості та шляхи її вирішення. Україна в міжнародних кредитних відносинах</p>	2
10	<p>Тема 11. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ СВІТОВОГО РИНКУ ПРАЦІ.</p> <p>Тема 12. МІЖНАРОДНА ТРУДОВА МІГРАЦІЯ: СУЧАСНІ РЕГІОНАЛЬНІ ТА ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ.</p> <p>Особливості формування та розвитку світового ринку праці в контексті глобалізації. Сегментація світового ринку праці в умовах глобалізації. Сучасні тенденції розвитку світового ринку праці. Наддержавне регулювання світового ринку праці. Сутність, фактори та види міжнародної трудової міграції. Наслідки міжнародної трудової міграції: регіональні та глобальні тенденції. Регулювання міжнародних міграційних процесів. Україна у глобальних та регіональних міграційних процесах.</p>	2
11	<p>Тема 13. СВІТОВА ВАЛЮТНА СИСТЕМА ТА ЇЇ СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ.</p> <p>Поняття валютної системи та її структура. Еволюція світової валютної системи. Регіональні валютні системи. Європейська валютна система. Становлення валютної системи України. Реформування світової валютної системи в умовах фінансової глобалізації.</p>	2
12	<p>Тема 14. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ВАЛЮТНИХ КУРСІВ.</p> <p>ТЕМА 15. МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНІ РИНКИ.</p> <p>Валюта та її види. Валютний курс. Валютний паритет. Фактори, що впливають на валютний курс. Еволюція теорій валютного курсу. Конвертування валют та його види. Режим валютного курсу. Валютно-курсіві проблеми монетарної політики у сучасних умовах. Сутність, структура та функції глобального валютного ринку. Валютні операції та їх основні види. Основні центри торгівлі</p>	2

	валютою. Міжнародні валютно-фінансові організації та їх роль. Валютний ринок України та особливості його функціонування. Варіанти валютної політики.	
13	Тема 16. МІЖНАРОДНІ РОЗРАХУНКИ І ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС. Поняття, суб'єкти, особливості та форми міжнародних розрахунків. Сутність та структура платіжного балансу. Економічна рівновага платіжного балансу. Регулювання платіжного балансу та платіжний баланс України.	2
14	Тема 17. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ: ІМПЕРАТИВИ ДОБИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ. ТЕМА 18. ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ. Ринкові трансформації в Україні у геостратегічному контексті. Глобальна та цивілізаційна специфіка ринкових трансформацій. Вашингтонський консенсус: проблеми та наслідки. Поствашигтонський консенсус. Участь України у регіональних інтеграційних угрупованнях. Процес європейської інтеграції. Європейський внутрішній ринок. Європейська економічна політика. Інтеграційні пріоритети України. Україна у процесах європейської інтеграції.	2

Практичні заняття

№ з/п	Тема заняття та її зміст	Тривалість (годин)
1	Теми 1-3. ПІДГОТОВКА ТА ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВИХ РОБІТ	4
2	Тема 4-6. ПРОВЕДЕННЯ ДІЛОВОЇ ГРИ-СИМУЛЯЦІЇ НА ТЕМУ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	4

	КРАЇНИ В ГЛОБАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ» З ПІДГОТОВКОЮ ДОПОВІДІ-ПРЕЗЕНТАЦІЇ АНАЛІТИЧНОГО ХАРАКТЕРУ.	
3	Теми 11-12. АНАЛІЗ РЕГІОНАЛЬНИХ ТА ГЛОБАЛЬНИХ ТЕНДЕНЦІЙ СВІТОВОГО РИНКУ ПРАЦІ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ.	4
4	Тема 13-16. ПРОВЕДЕННЯ CASE-STUDY НА ТЕМУ: «МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНІ ОПЕРАЦІЇ ТА РОЗРАХУНКИ» З ПІДГОТОВКОЮ ДОПОВІДІ-ПРЕЗЕНТАЦІЇ АНАЛІТИЧНОГО ХАРАКТЕРУ.	4

Семінарські заняття

№ з/п	Тема заняття та її зміст	Тривалість (годин)
1	<p>Тема 1. ЕВОЛЮЦІЯ ПРЕДМЕТУ, ГНОСЕОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТА ОНТОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ЯК НАУКИ. Тема 2. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ.</p> <p>1.1. Предметний простір сучасної міжнародної економіки: зміст й особливості еволюції.</p> <p>1.2. Гносеологічні підвалини та передумови сучасної міжнародної економіки як науки.</p> <p>1.3. Філософія та онтологія сучасної міжнародної економіки: загальне й особливе. Логіка онтологічного пізнання в сучасній міжнародній економіці.</p> <p>2.1. Методи та функції сучасної міжнародної економіки як науки та навчального курсу.</p>	2

	<p>2.2. Сучасний світ і середовище міжнародної економіки.</p> <p>2.3. Методологічні основи дослідження глобальних економічних процесів.</p>	
2	<p>Тема 7. МІЖНАРОДНА ТОРГОВЕЛЬНА ПОЛІТИКА: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ.</p> <p>7.1. Торгова політика: сутність, напрямки, інструменти.</p> <p>7.2. Тарифне регулювання зовнішньоторговельної діяльності.</p> <p>7.3. Нетарифне регулювання зовнішньоторговельної діяльності.</p>	2
3	<p>Тема 8. ГЛОБАЛЬНИЙ ФІНАНСОВИЙ КАПІТАЛ ТА СВІТОВИЙ ФІНАНСОВИЙ РИНОК.</p> <p>Тема 9. МІЖНАРОДНЕ ВИРОБНИЦТВО ТА ПРЯМІ ІНВЕСТИЦІЇ.</p> <p>Тема 10. МІЖНАРОДНИЙ КРЕДИТ.</p> <p>8.1. Глобальний фінансовий ринок та феномен фінансіалізації.</p> <p>8.2. Особливості сучасного міжнародного руху капіталу.</p> <p>9.1. Транснаціоналізація міжнародного виробництва.</p> <p>9.2. Іноземне інвестування підприємств металургійного комплексу України.</p> <p>10.1. Сучасні форми міжнародного кредитування та їх регулювання.</p>	2
4	<p>Тема 17. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ: ІМПЕРАТИВИ ДОБИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ. Тема 18. ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ.</p> <p>17.1. Особливості міжнародної економічної інтеграції в умовах глобалізації.</p> <p>17.2. Регіональні інтеграційні угруповання та феномен глокалізації.</p> <p>18.1. Європейський Союз та його інтеграційна політика.</p> <p>18.2. Економічний вимір європейської інтеграції України</p>	2

Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях

№ з/п	Назва теми та її зміст	Тривалість (годин)
1	Загальна характеристика середовища сучасної міжнародної економіки [1, с. 56-88]. 1.1. Політико-правове середовище сучасної міжнародної економіки [1, с. 56 - 88]. 1.2 . Економічне середовище сучасної міжнародної економіки [1, с. 56 -88]. 1.3. Соціально-культурне середовище сучасної міжнародної економіки [1, с. 56 - 88].	9
2	Загальна характеристика міжнародних економічних відносин [1, с. 26 - 98]. 2.1. Класичні теорії міжнародної торгівлі [1, с. 36]. 2.2. Україна на міжнародному ринку товарів і послуг [3, с. 71].	9
3	Наслідки та показники міжнародного руху капіталу [3, с. 96 - 106]. 3.1. Наслідки та показники міжнародного руху капіталу [3, с. 96 - 106]. 3.2. Сегментація світового ринку праці в умовах глобалізації [1, с. 201].	9
4	Сучасний ринок криптовалют [2, с. 58 - 85]. 4.1. Сучасний ринок криптовалют [2, с. 58 - 85]. 4.2. Проблеми валютної інтеграції [1, с. 315].	9

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Сучасна міжнародна економіка : підруч. [Білоцерківець В. В., Завгородня О.О., Золотарьова О. В. та ін.]; за ред. В.М. Тарасевича. – Дніпро : ПБП «Економіка», 2019. – 386 с.
2. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Сучасна міжнародна економіка» для студентів спеціальності 051 – економіка, спеціалізація –

міжнародна економіка (магістерський рівень)/ Укл.: В.М. Тарасевич, О.В. Летуча. – Дніпро: НМетАУ, 2019. – 56 с.

3. Міжнародна економіка. Підручник. / За ред. А.О. Задой, В.М. Тарасевича. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.

4. Міжнародна економіка: підручник для ВНЗ / За ред. Ю.Г. Козака, Д.Г. Лук'яненка, Ю.В. Макогона. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – 559 с.

5. Міжнародні економічні відносини. Навчальний посібник / А.А. Ящук. – Одеса: ТОВ «Плутон», 2016. – 352 с.

6. Світова економіка: підручник / А.П. Голюков, О.А. Довгаль. – Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. – 268 с.

7. Тарасевич В.Н. Экономико-теоретическое знание: опыт философско-научного тестирования: монография / В.Н.Тарасевич. - Днепропетровск: ТОВ «Типографія «Україна», 2014. - 110 с.

8. Тарасевич В.Н. Фундаментальная экономическая наука: универсальность содержания и развития: монография / В.Н. Тарасевич. – Днепр: ЧМП «Економіка», 2017. – 1022 с.

9. Філософія та методологія економічної науки: Підручник / за ред. В.М. Тарасевича.- Дніпро: ПБП "Економіка", 2019. - 160 с.

Додаткова

1. International economics: Lecture Notes for students of specialties 051 - economics and others (071, 072, 073, 076) (master's level) / О.О. Zavorodnia, V.M. Tarasevych, O.V. Zolotaryova, N.P. Madzik.- Dnipro, NMetAU, 2019. - 60 p.

2. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Практикум. Навчально-практичний посібник. - "Видавничий дім "Професіонал", 2009. – 336 с.

3. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль І. Світова система господарювання. Навчально-практичний посібник. - К.: "Видавничий дім "Професіонал", 2008. – 368 с.

4. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль ІІ. Міжнародні ринки та форми міжнародної економічної взаємодії. Навчально-практичний посібник. - К.: "Видавничий дім "Професіонал", 2008. – 368 с.

5. Міжнародна економіка: Підручник / За ред. В.М. Тарасевича – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 224 с.
6. Міжнародні стратегії економічного розвитку: Навч. посіб. / За ред. А.О.Задої. – К.: Знання, 2007. – 332 с.
7. International economics: theory & policy[Text] / Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld, Marc J. Melitz. – 9thed. – Boston: Addison – Wesley. – 2012.

Інтернет джерела

1. Бібліотека філософських текстів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bookam.net/genre/nauka/filosofija>
2. International Monetary Fund. Global Financial Stability Report [Електронний ресурс]. –
Режим доступу: <http://www.imf.org/en/publications/gfsr>
3. Global Financial Markets Forum [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.gfmf-fab.com/>
4. Global Financial Integrity [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gfintegrity.org/>
5. Goldberg L., Krogstrup S. International Capital Flow Pressures. IMF Working Paper [Text]. – NY: IMF, 2018. - 58 p.
6. Suranovic S. International Economics: Theory and Policy. – Washington: Saylor Foundation, 2012. – 1036 p. [E-resource: Open Textbook Library] – Retrieved from: <https://open.umn.edu/opentextbooks/BookDetail.aspx?bookId=276>
7. The New Dynamics of Financial Globalization: Report of McKinsey Global Institute/ Ed. by S. Lund and Ph. Härle [Text]. – Washington: McKinsey&Company, 2017. – 108 p.
8. The World Bank [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://data.worldbank.org/topic/economy-and-growth?view=chart>
9. World Economic Forum [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.weforum.org>

2. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ»

ПЛАН

семінарського заняття з теми 7: «Глобальний фінансовий капітал та світовий фінансовий ринок».

1. Міжнародний рух капіталів: сутність, форми та наслідки.
2. Особливості сучасного міжнародного руху капіталів.
3. Глобальний фінансовий ринок та феномен фінансіалізації.
4. Портфельні інвестиції та міжнародний ринок цінних паперів.

Література.

1. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях [текст]: підруч./ Ю.Г. Козак. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – С. 68-69, 74-75, 132-144, 160-179.
2. Міжнародна економіка: підруч. для студ. вищ. навч. закл. [текст] / [Козак Ю.Г., Д.Г., Макогон Ю.В. та ін.]; За ред. Ю.Г. Козака, Д.Г. Лук'яненка, Ю.В. Макогона [3-ге]. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – С. 113, 137-141.
3. Світова економіка: підручник [текст] / А.П. Голіков, О.А. Довгаль. – Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. – С. 68-70.
4. Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні) [підручник]: [текст] / За ред. В.О. Онищенко / В. О. Онищенко, А. Ю. Бережна, Л.О. Птащенко, І.Б. Чичкало-Кондрацька.– К. : «Центр учбової літератури», 2015. – С. 543-564.
5. International economics: theory & policy [Text] / Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld, Marc J. Melitz. – 9th ed. – Boston: Addison – Wesley. – 2012. – Pp. 586-618.
6. The New Dynamics of Financial Globalization: Report of McKinsey Global Institute/ Ed. by S. Lund and Ph. Härle [Text]. – Washington: McKinsey & Company, 2017. – 108 p.
7. Goldberg L., Krogstrup S. International Capital Flow Pressures. IMF Working Paper [Text] – NY: IMF, 2018. - 58 p.
8. International Monetary Fund. Global Financial Stability Report [E-resource]. – Retrieved from: <https://www.imf.org/en/publications/gfsr>

ПЛАН

семінарського заняття з теми 8: «Міжнародне виробництво та прямі інвестиції».

1. Транснаціоналізація міжнародного виробництва.
2. Теорії прямого іноземного інвестування.
3. Сучасні форми та методи прямого іноземного інвестування.
4. Особливості регулювання іноземного інвестування.

Література.

1. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях [текст]: підруч./ Ю.Г. Козак. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – С.68-79, 89-93, 169-177.
2. Міжнародні економічні відносини : підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 464 с. – С.137-173, 174-205, 312-354.
3. Міжнародна економіка : підручник / Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, Я. М. Столярчук. – К. : КНЕУ, 2014. – 762, [2] с. – С. 170-253. – Режим доступу: http://ir.kneu.edu.ua/bitstream/2010/20915/1/intern_econ_14.pdf
4. Міжнародна економіка : підруч. для студ. вищ. навч. закл. : в 2 ч. / за ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – Ч. 1. – 564 с. – С.334-408.
5. International economics: theory & policy [Text] / Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld, Marc J. Melitz. – 9th ed. – Boston: Addison – Wesley. – 2012. – Pp. 111-192.
6. Carbaugh R. J. International Economics. Fifteenth edition / Robert J. Carbaugh. – Boston : South-Western College Pub, 2014. – 576 p. – Pp. 295-329.
7. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19.03.1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>
8. Офіційний веб-сайт Державного агентства України з інвестицій та розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.in.gov.ua>
9. Офіційний веб-сайт Національного банку України. Статистика зовнішнього сектору [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=44502&cat_id=44446

10. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. 2.05 Зовнішньоекономічна діяльність та платіжний баланс [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

11. Офіційний веб-сайт European Commission. Eurostat [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

12. Офіційний веб-сайт The World Bank [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://data.worldbank.org>

ПЛАН

семінарського заняття з теми 9: «Міжнародний кредит».

1. Сучасні форми міжнародного кредитування та їх регулювання.
2. Міжнародні фінансово-кредитні інститути та їх діяльність.
3. Проблема зовнішньоекономічної заборгованості та напрями її вирішення.

Література.

1. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях [текст]: підруч./ Ю.Г. Козак. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – С. 75-82.

2. Міжнародна економіка: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [Козак Ю.Г., Д.Г., Макогон Ю.В. та ін.]; За ред. Ю.Г. Козака, Д.Г. Лук'яненка, Ю.В. Макогона [3-тє]. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – С. 141-158.

3. Международные экономические отношения: теория и политика [текст] Учебное пособие. 2-е изд. перераб. и доп./ под ред. Козака Ю. Г.– К.: Центр учебной литературы, 2013. – С. 133-152.

4. Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні) [підручник] / За ред. В.О. Онищенко / В. О. Онищенко, А. Ю. Бережна, Л.О. Птащенко, І. Б. Чичкало-Кондрацька.– К. : «Центр учбової літератури», 2015. – С. 520-537, 543-564.

6. Suranovic S. International Economics: Theory and Policy – Washington: Saylor Foundation, 2012. – Pp. 537-541. [E-resource: Open Textbook Library] – Retrieved from: <https://open.umn.edu/opentextbooks/BookDetail.aspx?bookId=276>

7. Сучасні тенденції міжнародних економічних відносин. Економічна інтеграція України у світове господарство: кол. монографія / За ред. І. М. Посохова, П. Г. Перерви, О. Д. Матросова, В. Г. Дюжева, В. О. Матросової. – Харків : НТУ «ХПІ», 2016. – С. 94-105.

8. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.minfin.gov.ua/news/borg/borhova-statystyka>

9. International Review of Economics & Finance [E-resource]. – Retrieved from: <https://www.sciencedirect.com/journal/international-review-of-economics-and-finance>

10. International Monetary Fund. Global Financial Stability Report [E-resource]. – Retrieved from: <https://www.imf.org/en/publications/gfsr>

ПЛАН

семінарського заняття з теми 10: «Глобалізація світового ринку праці».

1. Особливості світового ринку праці в умовах глобалізації.
2. Сегментація світового ринку праці в умовах глобалізації.
3. Сучасні тенденції розвитку світового ринку праці.
4. Наддержавне регулювання світового ринку праці.

Література.

1. Міжнародна економіка: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [Козак Ю.Г., Лук'яненко Д.Г., Макогон Ю.В. та ін.]: За ред. Ю.Г. Козака, Д.Г. Лук'яненка, Ю.В. Макогона [3-тє вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – С. 159-180.

2. Міжнародна економіка. Підручник / За ред. А.О. Задой, В.М. Тарасевича. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с. – С. 245-265.

3. Міжнародна економіка: навч. посіб. / Л.С. Шевченко, О.А. Гриценко, Т.М. Камінська та ін.: за заг. ред. С.М. Макухи. – Х.: Право, 2012. – 192 с. – С. 100-113.

4. Міжнародна економіка: навчальний посібник / В.В. Білоцерківець, О.О. Завгородня, В.К. Лебедева та ін. / за ред. А.О. Задой, В.М. Тарасевича. – Д.: Вид-во ДУЕП, 2010. – 340 с. – С. 204-222.

5. Світовий ринок праці, його структура та особливості формування. – <http://kimo.univ.kiev.ua/MEO/25htm>

ПЛАН

семінарського заняття з теми 11: «Міжнародна трудова міграція: сучасні регіональні та глобальні тенденції».

1. Сучасні фактори та види міжнародної трудової міграції.

2. Наслідки міжнародної трудової міграції: регіональні та глобальні тенденції.
3. Регулювання міжнародних міграційних процесів.
4. Україна у глобальних та регіональних міграційних процесах.

Література.

1. Міжнародна економіка: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [Козак Ю.Г., Лук'яненко Д.Г., Макогон Ю.В. та ін.]: За ред. Ю.Г. Козака, Д.Г. Лук'яненка, Ю.В. Макогона [3-тє вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – С. 13-21.
2. Міжнародна економіка. Підручник / За ред. А.О. Задой, В.М. Тарасевича. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с. – С. 233-244.
3. Міжнародна економіка: навч. посіб. / Л.С. Шевченко, О.А. Гриценко, Т.М. Камінська та ін.: за заг. ред. С.М. Макухи. – Х.: Право, 2012. – С. 176-190.
4. Міжнародна економіка: навчальний посібник / В.В. Білоцерківець, О.О. Завгородня, В.К. Лебедева та ін. / за ред. А.О. Задой, В.М. Тарасевича. – Д.: Вид-во ДУЕП, 2010. – 340 с. – С. 195-203.
5. Міжнародна трудова міграція: види, причини та основні напрями. – http://pidruchniki.com/80949/ekonomika/mazhнародna_trudova_migratsiya_vidi_priчини_osnovni_napryami

ПЛАН

семінарського заняття з теми 16: «Міжнародна економічна інтеграція: імперативи доби глобалізації»

1. Особливості міжнародної економічної інтеграції в умовах глобалізації.
2. Регіональні інтеграційні угруповання та феномен глобалізації.

Література.

1. Міжнародна економіка : підручник / Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, Я. М. Столярчук. — К. : КНЕУ, 2014. – С. 620-732.
2. Міжнародні економічні відносини. Навч. посібник. – Одеса: ТОВ.ПЛУТОН, 2016. – С. 26-88.
3. Міжнародна економіка [текст] : навч. посіб. / За ред. Г. Е. Гронтковської / Г. Е. Гронтковська, О. І. Ряба, А. М. Венцурик, О. І. Красновська. - К. : «Центр учбової літератури», 2014. – С. 331-355.

4. Світова економіка : підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – С. 238-260.

5. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях [текст] підруч. / Ю. Г. Козак. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – С. 15-18.

6. Глобальна економіка: конспект лекцій для студентів економічних напрямів підготовки усіх форм навчання / С. О. Радзієвська. – К.: «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2015. – С. 8-206.

ПЛАН

семінарського заняття з теми 17: «Європейська інтеграція України».

1. Європейський Союз та його інтеграційна політика.
2. Економічний вимір європейської інтеграції України.

Література.

1. Міжнародна економіка : підручник / Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, Я. М. Столярчук. — К. : КНЕУ, 2014. – С. 557-619.

2. Міжнародна економіка [текст] : навч. посіб. / За ред. Г. Е. Гронтковської / Г. Е. Гронтковська, О. І. Ряба, А. М. Венцурик, О. І. Красновська. - К. : «Центр учбової літератури», 2014. - С. 288-330.

3. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях [текст] підруч. / Ю. Г. Козак. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – С. 18-20.

4. Світова економіка : підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – С. 250-260.

5. Звіт про виконання угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом в 2016 році [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/document/249781789/Звіт.pdf>.

3. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ»

ПЛАН

практичного заняття «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ КРАЇНИ В ГЛОБАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ»

з тем 1-6: « СУЧАСНА МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА: ЗМІСТ, МЕТОДОЛОГІЯ, ЕВОЛЮЦІЯ І ГЛОБАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ», « СУЧАСНА МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ», «ТЕОРІЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ: ЗМІСТ ТА ЕВОЛЮЦІЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ», «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА СВІТОВИЙ РИНОК ТОВАРІВ І ПОСЛУГ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ», «МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ОБМІН У ДОБУ ЧЕТВЕРТОЇ ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ», «МІЖНАРОДНА ТОРГОВЕЛЬНА ПОЛІТИКА: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ»

Мета заняття: під час проведення ділової гри-симуляції опанування та розвиток наступних програмних компетенцій:

Загальні компетенції:

- здатність проводити дослідження та презентувати їх результати (ЗК8);

Фахові компетенції:

- здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для управління міжнародною економічною діяльністю (ФК1);

- здатність застосовувати науковий підхід до формування та обґрунтування ефективних стратегій в сфері міжнародної економічної діяльності (ФК9);

Соціальні та комунікаційні навички (soft-skills):

- навички працювати самостійно при опрацюванні лекційного матеріалу та підготовці до практичного заняття;

- володіння професійною термінологією у процесі дискусії;

- знання другої мови при опрацюванні іншомовних джерел;
- здатність до критики та самокритики під час дискусії;
- навички та уміння з формування міжособових стосунків у колективі при відстоюванні власної позиції під час дискусії;
- навички етичної поведінки при опануванні до виступів доповідачів;
- бажання досягти успіху при обговоренні тем доповідей з презентацією;
- навички time-менеджменту.

Водночас розвитку набувають комп'ютерні навички (використання мережі Інтернет для опрацювання рекомендованих електронних джерел, робота у Microsoft Office PowerPoint при підготовці доповіді з презентацією), навички знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел.

За результатами занять студент має одержати **результати**:

- формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем на абстрактному рівні шляхом декомпозиції їх на складові (ПРН1);
- проводити дослідження, генерувати нові ідеї, здійснювати інноваційну діяльність (ПРН4);
- вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління міжнародною економічною діяльністю (ПРН8);
- застосовувати наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій в міжнародній економічній діяльності (ПРН15).

знати:

- основні принципи функціонування та регулювання сучасної міжнародної економіки;
- методологію оцінки міжнародної економічної діяльності обраної країни в глобальній економіці;

вміти:

- вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для аналізу сучасної міжнародної економіки;
- застосовувати методики генерації інноваційних ідей при прийнятті управлінських рішень.

Необхідні приналежності: мультимедійне обладнання, ноутбук із програмним забезпеченням Microsoft Office PowerPoint.

План практичного заняття

1. Оцінка оцінку міжнародної економічної діяльності обраної країни в глобальній економіці.

2. Прогноз розвитку обраної країни в глобальному економічному просторі.

3. Виступи студентів із підготовленими у межах самостійної роботи доповідями-презентаціями за обраними темами (5-7 хвилин).

Ділова гра-симуляція спрямована на узагальнення знань, вмінь та навичок, набутих під час викладання лекцій, спрямованих на комплексну оцінку ролі і місця країни у глобальній економіці, визначення ключових факторів включення її до міжнародного поділу праці, впливу на її міжнародну економічну діяльність зовнішнього середовища МЄВ, а також розробки експертної оцінки особливостей розвитку міжнародної економічної діяльності країни.

Протягом ділової гри учасники, інтерпретуючи визначені в завданні та самостійно розраховані показники, дані офіційних сайтів міжнародних організацій, рейтингових агенцій та консалтингових компаній, досліджують особливості та закономірності міжнародної економічної діяльності країн і отримують максимальну кількість балів за рахунок найбільш повного, переконливого та оригінального представлення результатів дослідження, авторських висновків і рекомендацій.

Кожна міні-група обирає для дослідження одну із запропонованих країн (табл.1) та досліджує умови та особливості її діяльності в глобальному економічному середовищі.

Перелік країн для аналізу

КНР	Велика Британія
Чехія	Туреччина
Естонія	Україна
Німеччина	США
Угорщина	Японія
Польща	Бразилія

Таблиця 1

Складові оцінки міжнародної економічної діяльності країни в глобальній економіці

	Складові	Показники
Економічні	<p>Блок 1. Рівень соціально-економічного розвитку за методиками ООН та Світового Банку</p>	<p>Класифікація за рівнем доходу ВВП/ВНД на душу населення ВНД на душу населення http://data.worldbank.org/indicator/NY.GNP.PCAP.CD ВВП на душу населення за ПКС http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.PP.CD ВВП на душу населення http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD Структура ВВП https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/fields/2012.html#xx ВВП за компонентами http://unctadstat.unctad.org/TableViewer/tableView.aspx?ReportId=95 ВВП країн ОЕСР http://www.oecd-ilibrary.org/economics/gross-domestic-product-in-us-dollars_2074384x-table3 Класифікація ООН (показники, ІЛР, ВНД на душу населення, динаміка) http://www.undp.org/content/undp/en/home/librarypage/hdr/human_developmentreport2011.html</p>
	<p>Блок 2. Зовнішня торгівля країни</p>	<p>Місце країни в системі СОТ – статистичний додаток http://www.wto.org/english/res_e/statis_e/its2011_e/its11_world_trade_dev_e.htm Динаміка торгівлі – <i>темпи росту та приросту, експорт та імпорт товарів та послуг, торгівельний баланс</i> (відповідні показники в розділі Economic Policy & External Debt на сайті Світового банку http://data.worldbank.org/indicator/all), основні торгівельні партнери та розподіл по групах товарів, рівень тарифів – профайли країни на сайті СОТ http://www.wto.org/english/thewto_e/whatis_e/tif_e/org6_e.htm Торгівля за партнерами та регіонами країн ОЕСР http://www.oecd-ilibrary.org/trade/trade-in-goods-by-partner-countries-and-regions_20743920-table4 РОЗРАХУНКИ: Квоти (експортна, імпортна, ЗТО), сальдо торгівельного балансу Динаміка торгівлі на сайті UNCTAD http://unctadstat.unctad.org/ReportFolders/reportFolders.aspx</p>
	<p>Блок 3. Міжнародні фінансові потоки країни</p>	<p>ППІ та ПЗІ країни, динаміка http://unctadstat.unctad.org/TableViewer/tableView.aspx?ReportId=98 РОЗРАХУНОК: ППІ на душу населення, темпи росту Інвестиційна позиція країни http://dsbb.imf.org/Pages/SDDS/InterInvPos.aspx РОЗРАХУНОК: Частка прямих та портфельних інвестицій у ВВП (розрахувати за даними про ВВП та інвестиційної позиції країни), сальдо прямих та портфельних інвестицій Динаміка стану поточного http://data.worldbank.org/indicator/BN.CAB.XOKA.CD та фінансового рахунків http://dsbb.imf.org/Pages/SDDS/NSDPPages.aspx платіжного балансу Валютний курс, динаміка http://data.worldbank.org/indicator/PA.NUS.FCRF Міжнародні валютні резерви на сайті UNCTAD http://unctadstat.unctad.org/TableViewer/tableView.aspx?ReportId=87 На сайті МВФ http://dsbb.imf.org/Pages/SDDS/ReserveTemplates.aspx РОЗРАХУНОК: достатність валютних резервів (обсяг до імпорту, обсяг до короткострокової заборгованості) Капіталізація національного ринку акцій (до ВВП) http://data.worldbank.org/indicator/CM.MKT.LCAP.GD.ZS Діяльність фінансових центрів на території країни http://www.zyen.com/PDF/GFCI%2010.pdf http://www.world-exchanges.org/statistics/annual/2010/indicators/stock-</p>

	markets-significance-national-economy
Блок 4. Рівень зовнішньої заборгованості за методикою БМР-ОЕСР-Світового Банку	<p>Заборгованість країн за інструментами http://ddp-ext.worldbank.org/ext/ddpreports/ViewSharedReport?&CF=&REPORT_ID=13583&REQUEST_TYPE=VIEWADVANCED</p> <p>Зовнішній борг за секторами http://dsbb.imf.org/Pages/SDDS/ExternalDebt.aspx</p> <p>Показники заборгованості (Борг/ВНД, % http://data.worldbank.org/indicator/DT.DOD.DECT.GN.ZS ; Борг/Експорт, % http://data.worldbank.org/indicator/DT.DOD.DECT.CD - валовий борг країни; Поточна вартість обслуговування боргу/Експорт, %) http://data.worldbank.org/indicator/DT.TDS.DECT.EX.ZS</p>
Блок 5. Ринок праці та міграційний капітал країни	<p>Зайнятість http://data.worldbank.org/indicator/SL.EMP.TOTL.SP.ZS</p> <p>Безробіття загальне http://data.worldbank.org/indicator/SL.UEM.TOTL.ZS</p> <p>Безробіття довгострокове http://data.worldbank.org/indicator/SL.UEM.LTRM.ZS</p> <p>Частково зайняті http://data.worldbank.org/indicator/SL.TLF.PART.ZS</p> <p>Зайнятість по секторах економіки https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/fields/2048.html#xx</p> <p>Індекс Джині http://data.worldbank.org/indicator/SI.POV.GINI</p> <p>Мігранти у загальній кількості населення http://data.worldbank.org/indicator/SM.POP.TOTL.ZS</p> <p>Перекази мігрантів http://unctadstat.unctad.org/TableViewer/tableView.aspx?ReportId=86</p>
Блок 6. Технологічний та інфраструктурний розвиток країни	<p>Global Information Technology Report: Позиції країни у рейтингу http://www3.weforum.org/docs/WEF_GITR_Report_2011.pdf</p> <p>Індекс розвитку економіки знань Світового банку: Позиції країни у рейтингу http://info.worldbank.org/etools/kam2/KAM_page5.asp</p> <p>Високотехнологічний експорт (у % до всього експорту) http://data.worldbank.org/indicator/TX.VAL.TECH.MF.ZS</p> <p>Частка товарів ІКТ в загальній торгівлі http://unctadstat.unctad.org/TableViewer/tableView.aspx?ReportId=15849</p> <p>Кількість дослідників на 1 млн. населення http://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.SCIE.RD.P6</p> <p>Інженерно-технічний персонал (на 1 млн населення) http://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TECH.RD.P6</p> <p>Платежі роялті та за ліцензії, отримані та виплачені http://data.worldbank.org/indicator/BM.GSR.ROYL.CD http://data.worldbank.org/indicator/BX.GSR.ROYL.CD</p>
<p>Блок 7. Глобалізація. Опис блоку. Особливої уваги заслуговує глобальний рівень міжнародної взаємодії країни, у тому числі з точки зору вирішення проблем, які потребують міжнародного співробітництва та координації зусиль усього людства. Глобальні проблеми настільки загострились, що без них неможливо скласти реалістичне уявлення про сучасні тенденції суспільного розвитку країни. Мова йде про стан та якість навколишнього середовища, ті чи інші сторони розвитку продуктивних сил країни, про питання зовнішньої та внутрішньої політики. У цьому контексті виключного значення для розвитку будь-якої країни набуває демографічний фактор, який відображає взаємозв'язок темпів та пропорцій суспільного розвитку з кількісними та якісними характеристиками населення (його чисельністю, статеві-віковою, сімейною структурами, з динамікою народжуваності, смертності, міграцій, станом здоров'я, розселенням, професійно-освітньою структурою тощо). Важливим є доступ до води, в тому числі питної, стан енергозбереження, користування альтернативними джерелами енергії тощо.</p>	
Блок 7. Глобалізація	<p>Індекс глобалізованості країни KOF http://globalization.kof.ethz.ch/</p> <p>Доступ до води (відновлювані водні джерела на душу населення) http://data.worldbank.org/indicator/ER.H2O.INTR.PC</p> <p>Енергетична проблема: ВВП в дол. США за ПКС на 1 кг нафтового еквіваленту http://data.worldbank.org/indicator/EG.GDP.PUSE.KO.PP</p> <p>Імпорт енергії (% від використаної) http://data.worldbank.org/indicator/EG.IMP.CON.S.ZS</p>

	Альтернативна та ядерна енергія (% від загальної) http://data.worldbank.org/indicator/EG.USE.COMM.CL.ZS Демографічна статистика http://unstats.un.org/unsd/demographic/products/socind
Блок 8. Вплив неекономічних факторів	Свобода преси Рівень політичної свободи в країні http://www.freedomhouse.org/ Рівень корупції/хабарництва в країні http://www.transparency.org/ http://www.transparency.org/publications/publications/other/corruption_perceptions_index_2011 http://www.mintzgroup.com/before-relationships-integrity-due-diligence-and-investigations.asp ; http://www.mintzgroup.com/pdf/FCPAIntegrityDueDiligence.pdf Розвиток демократії в країні http://www.eiu.com/public/topical_report.aspx?campaignid=DemocracyIndex2011 Гендерна рівність: індекс гендерного розриву World Gender Gap Index http://www3.weforum.org/docs/WEF_GenderGap_Report_2011.pdf Індекс якості життя http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%98%D0%BD%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81_%D0%BA%D0%B0%D1%87%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0_%D0%B6%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B8 http://www.economist.com/media/pdf/QUALITY_OF_LIFE.pdf Міжнародний індекс щастя http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B5%D0%B6%D0%B4%D1%83%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%8B%D0%B9_%D0%B8%D0%BD%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81_%D1%81%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8C%D1%8F http://www.happyplanetindex.org/public-data/files/happy-planet-index-2-0.pdf Індекс благополуччя Legatum Prosperity Index http://www.prosperity.com/rankings.aspx

Загальні ресурси:

1. Статистика країн ОЕСР:

http://www.oecd.org/document/0,3746,en_2649_201185_46462759_1_1_1_1,00.htm

2. Агрегована інформація по країнах на сайті МВФ:

<http://dsbb.imf.org/Pages/SDDS/NSDPPages.aspx>

3. Статистика ЄС:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/a_to_z

4. Доступ до бази індикаторів Світового банку:

<http://data.worldbank.org/indicator/all>

За кожним з блоків можна використовувати інформацію з рейтингу глобальної конкурентоспроможності Всесвітнього економічного форуму (Global Competitiveness Index by WEF), в якому дано експертні оцінки як розвитку торгівлі країни, так і розвитку її фінансових ринків, інноваційної сфери та рівня технологічного розвитку, людського капіталу, бізнес-середовища.

Рейтинг Глобальної конкурентоспроможності Всесвітнього економічного форуму	Позиції країни у рейтингу, динаміка Стадія конкурентоспроможності Ключові фактори конкурентоспроможності (стовпи) Фактори, які негативно впливають на конкурентоспроможність країни http://www3.weforum.org/docs/WEF_GCR_Report_2017-18.pdf - сторінка країни містить повну інформацію про неї
--	--

Підготовка до гри відбувається у декілька етапів: в ході опрацювання матеріалу «Кейс 1» міні-група поряд з виконанням проблемної ситуації-кейсу виконує блок 1 та блок 2 для обраної країни, відповідно в ході опрацювання матеріалу «Кейсу 2» - блоки 3 та 4 для обраної країни, в ході опрацювання матеріалу «Кейсу 3» блоки 5-7 для обраної країни (табл. 2 та табл. 3). Блок 8 гри виконується окремо і поряд з іншими презентується під час проведення фіналу гри-симуляції.

Таблиця 2

Картка оцінювання роботи малої групи-команди по кейсах
Бланк для студентів

Курс _____ Група _____

Назва команди, що дає оцінку _____

Бланк для оцінки роботи малої групи над проблемною ситуацією*
 (зазначається місце, яке займає команда)

Назва команди, яку оцінюють (країна)	Заняття					
	1		2		3	
	Кейс	Країна	Кейс	Країна	Кейс	Країна
1						
2						
3						

* Заповнюється та здається викладачу після кожного заняття

Таблиця 3

Бланк для оцінки роботи учасника малої групи по блоках

Команда _____ (країна)	Заняття					
	1		2		3	
	Кейс	Країна	Кейс	Країна	Кейс	Країна
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						

* Заповнюється викладачем після після кожного заняття

За кожним із блоків здійснюється аналіз показників за останні 5 років, з виокремленням позитивних та негативних тенденцій розвитку цієї сфери міжнародної економічної діяльності країни, її переваг та загроз, та визначається

прогнозна оцінка розвитку міжнародної економічної діяльності країни (форма для представлення результатів дослідження – в табл. 4).

Таблиця 4

Форма для представлення результатів аналізу в грі-презентації

Позитивні тенденції		
Опис тенденції та її впливу	Фактори/ чинники впливу	Методи/механізми/інструменти збереження позитивної тенденції
Негативні тенденції		
Опис тенденції та її впливу	Фактори/ чинники впливу	Методи/механізми/інструменти мінімізації негативної тенденції
Переваги країни		
Опис переваги	Фактори/ чинники впливу	Методи/механізми/інструменти збереження переваги
Загрози для країни		
Опис загрози	Фактори/ чинники впливу	Методи/механізми/інструменти мінімізації загроз

Для проведення гри група представляє письмовий звіт та презентацію, за допомогою яких доповідає про дослідження середовища міжнародної економічної діяльності країни.

Вимоги до письмових звітів команд за результатами виконання ділової гри:

1. Поля – по 2 см, абзацний відступ – 1 см.
2. Логічні частини звіту мають виділятися абзацним відступом, у їх назвах використовується напівжирний шрифт.
3. Обсяг звіту за проблемною ситуацією не повинен перевищувати 10 сторінок друкованого тексту, і друкується 14 кеглем через 1,5 міжрядковий інтервал.
4. Усі таблиці та рисунки мають бути чітко пронумеровані та чітко підписані, містити розмірність величин, що у них наведені, і посилання на джерела інформації.
5. В кінці звіту містяться стислі висновки за темою звіту, список використаних інформаційних джерел.

Виконання завдання дослідницького характеру потребує використання інформаційно-довідкових матеріалів:

–аналітичних звітів міжнародних організацій та офіційних сайтів органів влади країн;

–статей зарубіжних і вітчизняних науковців, у яких аналізуються зміст, поняття та основні категорії поставленої перед студентом проблематики;

–статистичних даних авторитетних дослідницьких центрів та міжнародних статистичних баз даних: МВФ, інформаційної бази Світового банку, Банку міжнародних розрахунків, Heritage Foundation, Світового економічного форуму тощо.

Аналізувати дані з інформаційно-довідкових матеріалів потрібно в динаміці, не менше ніж за 5-10 років за допомогою статистичних показників, серед яких повинні бути абсолютні, відносні (темп росту, приросту, індекси), середні величини, показники варіації тощо. На підставі аналізу статистичних даних виявляються тенденції розвитку процесів та явищ і встановлюються фактори їх розвитку. Результати досліджень повинні бути надані викладачеві у електронному та друкованому вигляді, містити виклад основного матеріалу відповідно до завдання, проілюстрованого самостійно побудованими таблицями, діаграмами, графіками, що є обов'язковою вимогою для виконання завдання, і коментарем до них. Висновки за результатами дослідження мають бути лаконічними і відповідати основним поставленим завданням.

Вимоги до презентацій команд:

- чітке дотримання регламенту часу, відведеного на презентацію;
- наявність оригінальної назви кожної презентації команди та складу її учасників на титульному аркуші;
- стислість, лаконічність та завершеність викладу інформації на слайдах, їх максимальна кількість для презентації результатів виконання проблемних ситуацій за темами 1-8 – 10-12 слайдів, для презентації результатів ділової гри – 15-20 слайдів;
- наявність тез доповіді, основних результатів дослідження, які підкріплюються ілюстративним матеріалом (таблиць та рисунків із обов'язковим посиланням на джерела вихідної інформації), висновків;
- відсутність фактичних помилок, достовірність представленої інформації;
- використання єдиного стилю оформлення (оформлення слайдів; міжрядковий інтервал 1,5; мінімальний шрифт – 18 pt);
- винесення переліку використаних джерел на останній слайд презентації.

Регламент проведення презентації:

- доповідь учасників міні-групи – 10-15 хвилин;

- сесія запитань від викладача та інших студентів академічної групи – 10 хвилин;
- резюме отриманої інформації та підведення підсумків – 5 хвилин.

Таблиця 5

**Картка оцінювання роботи малої групи-команди за темою ділової гри
(бланки для студентів)**

Бланк для студентів

Курс _____

Група _____

Назва команди, що дає оцінку _____

Бланк для оцінки роботи малої групи у діловій грі
(зазначається місце оцінюваної команди)

Назва оцінюваної команди (країна)	Ділова гра	Місце
1		
2		
3		
<u>Кращий гравець з 4-х команд (10 балів додатково)</u>		

Таблиця 6

Бланк для викладачів

ПІБ студента	
Індивідуальна робота студентів під час проведення ділової гри	
1*	
2*	
3*	
4*	
5*	
6*	
7*	
8*	
Оцінка підготовленого до ділової гри звіту-презентації	
Середньоарифметична оцінка групи за результатами ділової гри	

ПЛАН

практичного заняття «МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНІ ОПЕРАЦІЇ ТА РОЗРАХУНКИ»

з тем 12-15: «СВІТОВА ВАЛЮТНА СИСТЕМА ТА ЇЇ СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ», «ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ВАЛЮТНИХ КУРСІВ», «МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНІ РИНКИ», «МІЖНАРОДНІ РОЗРАХУНКИ І ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС»

Мета заняття: під час проведення case-study опанування та розвиток наступних програмних компетенцій:

Загальні компетенції:

- здатність проводити дослідження та презентувати їх результати (ЗК8);

Фахові компетенції:

- здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для управління міжнародною економічною діяльністю (ФК1);

- здатність застосовувати науковий підхід до формування та обґрунтування ефективних стратегій в сфері міжнародної економічної діяльності (ФК9);

Соціальні та комунікаційні навички (soft-skills):

- навички працювати самостійно при опрацюванні лекційного матеріалу та підготовці до практичного заняття;

- володіння професійною термінологією у процесі дискусії;

- знання другої мови при опрацюванні іншомовних джерел;

- здатність до критики та самокритики під час дискусії;

- навички та уміння з формування міжособових стосунків у колективі при відстоюванні власної позиції під час дискусії;

- навички етичної поведінки при опануванні до виступів доповідачів;

- бажання досягти успіху при обговоренні тем доповідей з презентацією;

- навички time-менеджменту.

Водночас розвитку набувають комп'ютерні навички (використання мережі Інтернет для опрацювання рекомендованих електронних джерел, робота у Microsoft Office PowerPoint при підготовці доповіді з презентацією), навички знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел.

За результатами занять студент має одержати **результати**:

- формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем на абстрактному рівні шляхом декомпозиції їх на складові (ПРН1);
- проводити дослідження, генерувати нові ідеї, здійснювати інноваційну діяльність (ПРН4);
- вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління міжнародною економічною діяльністю (ПРН8);
- застосовувати наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій в міжнародній економічній діяльності (ПРН15).

знати:

- основи валютного регулювання в сучасній міжнародній економіці;
- валютні операції та валютні розрахунки;
- методологію оптимізації платіжного балансу;

вміти:

- вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для аналізу сучасної міжнародної економіки;
- застосовувати методики генерації інноваційних ідей при прийнятті управлінських рішень.

Необхідні приналежності: мультимедійне обладнання, ноутбук із програмним забезпеченням Microsoft Office PowerPoint.

План практичного заняття

1. Визначити величину прибутку (збитків) операції тристороннього арбітражу валют.
2. Розглянути контракти для хеджування ризиків угоди.
3. Визначити, в якому випадку опціони захистять компанію від негативної реакції від коливання курсів валют.

1. У таблиці наведено вихідні дані щодо операції тристороннього арбітражу валют у трьох фінансових центрах – Токіо, Лондоні та Нью-Йорку. Розглянути можливість арбітражу між ними та визначити величину прибутку (збитків) операції. Курс у Токіо - 1 дол.США = 85,60 єн; курс у Лондоні - 1 фунт стерлінгів = 133,41 єн; курс у Нью-Йорку - 1 дол.США = 0,64 брит.ф.ст.

Таблиця 1

Вихідні дані для розрахунку прибутку операції тристороннього арбітражу

№ варіанта	Країна здійснення арбітражу	Курс національної валюти, грош.од./дол.США	Сума операції у нац. гр.од.
1	Канада	1,04	150 000
2	Італія	0,78	100 000
3	Чеська Республіка	19,77	1 000 000
4	Данія	5,83	500 000
5	Фінляндія	0,77	300 000
6	Угорщина	221,45	40 000 000
7	Японія	87,50	20 000 000
8	Республіка Корея	1204,45	200 000 000
9	Німеччина	0,78	200 000
10	Нова Зеландія	1,40	100 000
11	Португалія	0,79	120 000
12	Польща	3,19	250 000
13	Словенія	0,78	100 000
14	Швеція	7,42	500 000
15	Бельгія	0,78	300 000
16	Швейцарія	1,05	100 000
17	Туреччина	1,53	100 000
18	Ізраїль	3,85	300 000
19	Нідерланди	0,78	250 000
20	Україна	7,89	500 000

2. Американська компанія замовляє у Німеччині та Великій Британії товари на суму С-1 британських фунтів та С-2 євро з умовою поставки через півроку. На момент укладання угоди 1 фунт = 1,56 дол. США, 1 євро = 1,28 дол.США.

Фінансовий менеджер американської компанії прогнозує девальвацію долара відносно курсу британського фунта стерлінгів та євро. У зв'язку з цим, компанія купує ___С3___ опціонів колл, кожен на 500 фунтів (номінал опціону) та 1000 євро (номінал опціону), з ціною виконання 1,57 дол.США/фунт та 1,30 дол.США/євро, та строком виконання через півроку. Вартість контрактів - 20 дол.США за контракт долар-фунт та 30 дол.США за контракт долар-євро.

Завдання:

- 1) обрати один з варіантів (пара фунт/дол.США або євро/дол.США);
- 2) знайти кількість контрактів для хеджування ризиків угоди;
- 3) визначити, в якому випадку опціони захистять компанію від негативної реакції на коливання курсів валют, якщо припустити, що значення спот-курсів через півроку складуть (табл. 2).

Значення спот-курсів дол.США/брит.фунт та дол.США/євро в момент здійснення опціонної угоди

	Сума контракту, фунти стерлінгів	Сума контракту, євро	Кількість контрактів		Спот-курс на момент здійснення опціонної угоди					
			у ф.ст.	у євро	USD/GBP	USD/EUR	USD/GBP	USD/EUR	USD/GBP	USD/EUR
	<i>C-1</i>	<i>C-2</i>	<i>C-3</i>		<i>варіант 1</i>		<i>варіант 2</i>		<i>варіант 3</i>	
1	600000	700000			1,59	1,31	1,60	1,33	1,62	1,35
2	1000000	1200000			1,59	1,31	1,61	1,32	1,62	1,34
3	500000	400000			1,59	1,31	1,60	1,34	1,62	1,35
4	750000	800000			1,59	1,31	1,61	1,32	1,62	1,34
5	1250000	1200000			1,59	1,31	1,60	1,33	1,62	1,35
6	1050000	950000			1,59	1,31	1,61	1,32	1,62	1,34
7	450000	500000			1,59	1,31	1,60	1,34	1,62	1,35
8	525000	300000			1,59	1,31	1,61	1,32	1,62	1,34
9	350000	300000			1,59	1,31	1,60	1,33	1,62	1,35
10	250000	300000			1,59	1,31	1,61	1,32	1,62	1,34

3. З метою гри на курсах валют один із учасників валютного ринку укладає ф'ючерсну угоду на фунти стерлінгів Великої Британії (долари Канади, долари Австралії, єни Японії, євро, франк Швейцарії). Він звертається до біржового брокера, який збільшує ціну валюти контракту на 0,1% та купує 10 контрактів від імені гравця. При цьому 3% від суми одного контракту розміщуються на депозитний гарантійний рахунок (первісна маржа).

Нагадаємо, що збитки та прибутки покупця контрактів додаються до цієї маржі і у випадку, якщо її величина зменшилася більш ніж на 3% вартості 1 контракту, покупець може або піти з ринку, реалізувавши угоду, або поповнити депозит до критичної суми (варіаційна маржа).

Гра за умовою триває 5 днів. Необхідно визначити первісну маржу, прибутки та збитки покупця контракту; прийняти рішення, чи залишатися на ринку гравцеві, чи піти, якщо виконуються умови, визначені у таблиці.

Примітка. Гра йде за курсами долара США до вказаних вище валют, або за крос-курсами. Контракти мають стандартну кількість одиниць валюти: фунти стерлінгів – 62 500 (GBP), євро (EUR) та франки Швейцарії (CHF) – 125 000, долари Канади (CAD) та Австралії (AUD) – по 100000, єна (JPY) – 12 500 000.

Умови для розрахунку доходності операцій з валютними ф'ючерсами

№ варіанту	Валюта та курс контракту	Курс закриття 1-го дня	Курс закриття 2-го дня	Курс закриття 3-го дня	Курс закриття 4-го дня	Курс закриття 5-го дня
1	1,2820 USD/EUR	1,2841	1,2855	1,2857	1,2840	1,2834
2	0,9460 USD/SFR	0,9471	0,9472	0,9501	0,9502	0,9487
3	0,9550 USD/CAD	0,9562	0,9561	0,9560	0,9562	0,9560
4	0,7110 USD/AUD	0,7120	0,7121	0,7118	0,7118	0,7120
5	1,5610 USD/GBP	1,5627	1,5625	1,5635	1,5636	1,5635
6	0,0115 USD/JPY	0,0116	0,0117	0,0116	0,0118	0,0119
7	0,007300 GBP/JPY	0,007400	0,007410	0,007402	0,007420	0,007520
8	1,2170 EUR/GBP	1,2192	1,2188	1,2187	1,2185	1,2189
9	0,6092 GBP/CHF	0,6099	0,6103	0,6102	0,6099	0,6098
10	0,6841 EUR/AUD	0,6849	0,6852	0,6851	0,6860	0,6861

4. Компанії з України запропоновано здійснення двох варіантів оплати при продажу обладнання вартістю 100000 дол.США до США. Термін угоди постачання та обслуговування обладнання – 3 роки. Поточний валютний курс складає 8,02 грн. за долар. Варіанти:

1) Отримувати кошти за векселем рівномірними частками під 7% річних, кінець року;

2) Отримувати кошти за чеком рівномірними частками на початку кожного календарного року.

Обрати кращий варіант розрахунку, врахувавши, що динаміка валютного курсу складає – на 1-й рік – від 8,02 грн./дол. до 8,4 грн./дол., на 2-й – від 8,4 до 8,6 грн./дол., на 3-й – від 8,6 до 8,3 грн./дол.

Компанія може розміщувати отримані від контрагента кошти на депозитних рахунках. Депозитний дохід складає – в грн. еквіваленті відповідно по роках: 17%, 15%, 16%, в дол. еквіваленті – 13%, 12%, 12%. Вважаємо, що компанія буде закривати депозит в кінці кожного року і конвертувати кошти за курсом кінця року. Депозит не продовжується на наступні роки.

Варіанти для розв'язання завдання

	варіант 1			варіант 2			варіант 3		
<u>C1=200000</u> дол.США	1 рік	2 рік	3 рік	1 рік	2 рік	3 рік	1 рік	2 рік	3 рік
Платежі за 5% векселем, дол.США	9000 0	6000 0	5000 0	8000 0	6000 0	6000 0	9000 0	6000 0	5000 0
Платежі за чеком, річні, дол.США	8000 0	8000 0	4000 0	8000 0	8000 0	4000 0	7000 0	9000 0	4000 0
Курс, грн./дол.США, поч.-кін.року	8,1- 8,3	8,3- 8,4	8,4- 8,6	8,1- 8,3	8,3- 8,4	8,4- 8,6	8,1- 8,3	8,3- 8,4	8,4- 8,6
	варіант 4			варіант 5			варіант 6		
<u>C1=100000</u> дол.США	1 рік	2 рік	3 рік	1 рік	2 рік	3 рік	1 рік	2 рік	3 рік
Платежі за 6% векселем, дол.США	5000 0	3000 0	2000 0	8000 0	6000 0	6000 0	9000 0	6000 0	5000 0
Платежі за чеком, річні, дол.США	3500 0	3500 0	3000 0	8000 0	8000 0	4000 0	7000 0	9000 0	4000 0
Курс, грн./дол.США, поч.-кін.року	8,0- 8,1	8,1- 8,2	8,2- 8,5	8,0- 8,1	8,1- 8,2	8,2- 8,5	8,0- 8,1	8,1- 8,2	8,2- 8,5

Додаткова рекомендована література:

1. Сучасна міжнародна економіка : підруч. [Білоцерківець В. В., Завгородня О.О., Золотарьова О. В. та ін.]; за ред. В.М. Тарасевича. – Дніпро : ПБП «Економіка», 2019. – 386 с.

2. Всесвітній банк. – Режим доступу : www.worldbank.org.

3. Євростат. – Режим доступу: <http://europa.eu.int/en/comm/eurostat>.

4. Світова організація торгівлі. – Режим доступу : www.wto.org.

5. Аналітичні огляди інвестиційної привабливості країн. – Режим доступу: www.euromoney.com.

6. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>.

4. ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ
З ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНОЇ
МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ»

1. Глобальне економічне регулювання чи управління?
2. Проблематика глобалізації в новітніх теоріях міжнародної торгівлі.
3. Особливості інтернет-торгівлі сучасними технологіями.
4. Головні актори сучасної міжнародної торговельної політики..
5. Світовий ринок капіталу в умовах глобальної економічної кризи.
6. Прямі іноземні інвестиції в національній економіці України.
7. Зовнішня заборгованість України: проблеми та шляхи подолання.
8. Національний та світовий ринки праці в умовах європейської інтеграції України.
9. Актуальні аспекти регулювання української трудової міграції в ЄС.
10. Ознаки перебудови сучасної світової валютної системи.
11. Фундаментальні та поточні фактори впливу на валютний курс гривні.
12. Національний валютний ринок у глобальних координатах.
13. Проблеми та механізми регулювання платіжного балансу України.
14. Глобалізація та інтеграція: загальне і особливе.
15. Проблеми та перспективи імплементації угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.
16. Еволюція світового ринку та міжнародної економіки.
17. Сучасний світ і середовище міжнародної економіки.
18. Матеріальні основи руху міжнародної економіки.
19. Соціально-економічні основи руху міжнародної економіки.
20. Теорії міжнародної торгівлі.
21. Наслідки зовнішньої торгівлі.
22. Базисна теорія митного тарифу.
23. Нетарифні інструменти торговельної політики.
24. Основні цілі, форми, інструменти та особливості торговельної політики в умовах глобальної економічної кризи.
25. Сутність, фактори та форми міжнародної міграції робочої сили.
26. Наслідки міжнародної міграції робочої сили для ринку праці.
27. Наслідки міжнародної міграції робочої сили для державних фінансів.

Побічні ефекти міграції.

28. Основні міграційні потоки робочої сили на світовому ринку праці.

29. Сутність та форми міжнародного руху капіталу.

30. Наслідки міжнародного руху капіталу.

5. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ З ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ»

1. Сучасна міжнародна економіка як навчальна дисципліна.
2. Умови та особливості розвитку міжнародного бізнесу в Україні.
3. Загальна характеристика сучасних міжнародних економічних відносин.
4. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.
5. Сутність, передумови та цілі міжнародної економічної інтеграції.
6. Наслідки міжнародного руху капіталу.
7. Зміст і структура сучасної міжнародної економіки.
8. Проблема зовнішньої заборгованості, шляхи та механізм її вирішення.
9. Поняття і види валютних систем.
10. Рух сучасної міжнародної економіки: форми, напрями, чинники.
11. Класичні теорії міжнародної торгівлі (загальна характеристика).
12. Валютні ринки та валютні операції.
13. Теорія Хекшера-Оліна.
14. Міжнародні розрахунки: сутність та форми.
15. Новітні теорії міжнародної торгівлі.
16. Платіжний баланс, його структура та методологія складання.
17. Рівні засоби та системи валютного регулювання.
18. Національний та міжнародний бізнес в Україні.
19. Наслідки міжнародної торгівлі для України.
20. Рівні та принципи оцінки міжнародної економічної інтеграції.
21. Базисна теорія митного тарифу.
22. Наслідки міжнародної економічної інтеграції.
23. Нетарифні інструменти торговельної політики.
24. Розвиток міжнародної економічної інтеграції та інтеграційні пріоритети України.
25. Основні цілі, форми та інструменти торговельної політики.
26. Наслідки міжнародної міграції робочої сили для ринку праці.
27. Глобалізація економіки та світова політика.
28. Становлення глобального управління та його інституціональне забезпечення.
29. Сутність та форми міжнародного руху капіталу.

30. Світовий ринок капіталу. Міжнародні фінансові центри.
31. Міжнародний кредит суть, суб'єкти, функції і види.
32. Нові індустріальні країни: склад та особливості розвитку.
33. Європейський Союз та його інтеграційна політика.
34. Конвертування валют і режим валютного курсу.

6. ТЕМАТИКА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ»

1. Еволюція світового ринку та міжнародної економіки.
2. Зміст та структура сучасної міжнародної економіки.
3. Склад та загальна характеристика економіки розвинутих країн.
4. Особливості економіки країн, що розвиваються.
5. Особливості розвитку країн з перехідною економікою.
6. Рух міжнародної економіки: форми, напрями, чинники.
7. Сучасний світ і середовище міжнародної економіки.
8. Класичні теорії міжнародної торгівлі (загальна характеристика).
9. Нові (альтернативні) теорії зовнішньої торгівлі
10. Наслідки зовнішньої торгівлі.
11. Базисна теорія митного тарифу.
12. Нетарифні інструменти торговельної політики.
13. Основні цілі, форми, інструменти та особливості торговельної політики в умовах глобальної економічної кризи.
14. Сутність, фактори, форми та наслідки міжнародної міграції робочої сили.
15. Сутність, форми та наслідки міжнародного руху капіталу.
16. Світовий ринок капіталу в умовах глобальної економічної кризи.
Міжнародні фінансові центри.
17. Міжнародний кредит суть, суб'єкти, функції і види.
18. Проблема зовнішньої заборгованості, шляхи та механізм її вирішення.
19. Поняття валюти та її види. Конвертованість валюти.
20. Валютний курс та котирування валюти.
21. Валютні ринки та валютні операції.
22. Поняття і види валютних систем.
23. Еволюція світової валютної системи.
24. Міжнародні розрахунки: сутність та форми.
25. Платіжний баланс, його структура та методологія складання
26. Рівні засоби та системи валютного регулювання
27. Сутність, передумови, цілі та наслідки міжнародної економічної інтеграції.
28. Сутність і види міжнародного бізнесу.
29. Транснаціональні корпорації в умовах глобальної економічної кризи.

30. Умови та особливості функціонування міжнародного бізнесу в Україні в умовах глобальної економічної кризи.
31. Глобалізація економіки та світова політика.
32. Становлення глобального управління та його інституційне забезпечення.
33. Міжнародні організації, їх класифікації.

7. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ»

7.1. Мета і завдання контрольної роботи

Контрольна робота з дисципліни «Теорія і методологія сучасної міжнародної економіки» є невід'ємною складовою частиною усього навчального процесу і являє собою важливу форму самостійної роботи студентів по вивченню дисципліни.

Виконання контрольної роботи направлене на глибоке вивчення глобальних процесів та набуття студентами програмних компетенцій.

Контрольна робота відображає рівень теоретичних знань студента, отриманих в ході вивчення даної дисципліни, і здатність їх практично застосовувати в реальному житті.

Порядок виконання контрольної роботи наступний:

1. Вибір теми, складання і затвердження плану.
2. Вивчення наукової літератури, статистичного матеріалу.
3. Написання контрольної роботи.
4. Оформлення контрольної роботи.
5. Захист контрольної роботи.

7. 2. Вибір теми, складання і затвердження плану

Написання контрольної роботи починається з вибору теми. Тематика контрольних робіт розробляється викладачем, який читає лекційний курс, і надається студентам. Відповідно до двох останніх цифр номеру індивідуального навчального плану студента відбувається вибір варіанту контрольної роботи. У випадку, якщо номер, утворений двома останніми цифрами (NN), перевищує 30, то номер варіанту визначається за формулою: $NN - 30$. Наприклад, Ваші дві останні цифри дорівнюють 42, тоді необхідний варіант 12 (42-30).

В окремих випадках студент може обрати тему за власним бажанням, незалежно від номеру індивідуального навчального плану. Вибір довільний, заснований на власних пізнавальних та наукових інтересах.

Визначившись з варіантом роботи, студент приступає до підбору і вивчення літератури. Значну допомогу в цьому йому може надати перелік літератури (підручників, навчальних посібників, монографій, наукових статей), наданий викладачем у ході читання лекцій, а також тематичний каталог навчально-методичного кабінету кафедри міжнародної економіки, політичної економії та управління НМетАУ (ауд. 201), яким можуть скористатися студенти. У процесі вивчення основної і додаткової літератури студент складає план контрольної роботи, який містить вступ, теоретичну частину: три-чотири вузлові питання, практичну частину, висновки, перелік посилань.

У разі виникнення проблем із підготовкою плану, слід порадитися із керівником роботи чи викладачем – лектором у часи їх консультаційних годин.

7.3. Написання тексту роботи

Обсяг контрольної роботи в рукописному варіанті повинен складати в середньому 10-15 сторінок.

Робота починається з вступу, обсяг якого не повинен перевищувати 1-2 сторінки. У вступі розкривається актуальність обраної теми, ступінь її теоретичної розробки, вказуються основні дискусійні питання, мета написання роботи і дається пояснення загальної логіки викладання матеріалу.

Далі викладається основна частина, в якій розкривається зміст теми.

Викладання кожного розділу доцільно починати з постановки питання, із з'ясування змісту економічних явищ, що аналізуються, і реальних процесів. Потім треба перейти до характеристики властивих даним процесам меж і особливостей, показати різноманіття форм вияву і відобразити їх розвиток. Кожне положення роботи не повинно бути просто декларовано. Його потрібно підкріпити аргументованими роз'ясненнями і науково обґрунтованими доказами.

Після розгляду теоретичних моментів доцільно висвітлити актуальність відповідної проблеми для глобальної економіки, охарактеризувати вдалий світовий досвід щодо варіантів її вирішення. Наприкінці доречно навести особисті пропозиції, зокрема щодо можливостей адаптації світового досвіду до специфічних умов української економіки.

При написанні контрольної роботи обов'язково потрібно враховувати специфіку даної дисципліни. Тому при виборі теми контрольної роботи

потрібно чітко визначити практичну спрямованість дослідження та при підборі літератури особливу увагу приділити конкретному економіко-статистичному матеріалу. Це можуть бути актуальні ретроспективні та статистичні зведення, бюлетені, матеріали маркетингових і соціологічних досліджень, бази даних міжнародних організацій тощо.

У тексті контрольної роботи обов'язково повинні використовуватися основні елементи економічного аналізу: графічне або математичне моделювання, зведені таблиці і діаграми.

Номер практичного завдання обирається за останньою цифрою індивідуального навчального плану студента. Робляться висновки з розрахунків.

На закінчення автор повинен чітко сформулювати основні теоретичні висновки і практичні рекомендації, що органічно витікають з кожного питання його роботи. По своєму об'єму висновок не повинен перевищувати 2 сторінки.

Консультуючись з викладачем в процесі написання роботи, студент може отримати відповіді на всі питання, що його цікавлять.

Готову контрольну роботу студент повинен здати до навчально-методичного кабінету кафедри міжнародної економіки, політичної економії та управління (ауд. 201) не пізніше, ніж за 20 календарних днів до іспиту.

7.4. Оформлення контрольної роботи

Контрольна робота має бути виконана українською мовою.

Перша сторінка роботи – титульний аркуш (див. додаток 1). На другій сторінці наводиться план роботи з вказівкою номерів сторінок, які відповідають питанням і підпитанням роботи (див. додаток 2). Текст роботи пишеться на одній стороні стандартного аркуша (формат А4) розбірливо і акуратно.

Допускається представлення контрольної роботи у вигляді комп'ютерного роздруку (Times New Roman, 14; інтервал – 1,5; всі поля – 2 см; абзацний відступ 1,25 см; нумерація сторінок у правому верхньому куті; форматування тексту по ширині). Обов'язковою умовою є наявність полів для зауважень рецензента і нумерація сторінок. У список літературних джерел, що розташований в кінці контрольної роботи, включається література, яка безпосередньо використана при написанні роботи (вона цитувалася, на неї

посилалися або вона послужила відправною точкою при формуванні концепції автора).

Список літератури формується в наступному порядку:

1) законодавчі акти України в хронологічному порядку їх прийняття;

2) монографії, збірники, статті - в алфавітному порядку прізвищ авторів; що не мають на титульному аркуші автора - в алфавітному розташуванні заголовків.

Зразок бібліографічного оформлення літературних джерел наведений у додатку 3.

Всі цитати, що наводяться в роботі, беруться в лапки. Цитати та статистичні дані повинні мати посилання на джерела. Посилання оформляються у вигляді [№, с. X], де № - номер літературного джерела в списку літератури, що використовується, X - номер сторінки, з якої взята цитата (див. додаток 4а).

У разі посереднього цитування, перед назвою джерела ставиться “див. там-то”.

Таблиці, що наводяться в тексті, графіки, діаграми, математичні моделі повинні бути правильно оформлені.

Таблиці нумеруються арабськими цифрами в межах розділу (питання). У правому верхньому куту таблиці над заголовком вміщується напис “Таблиця” з вказівкою номера таблиці. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, розділеного крапкою (див. додаток 4).

Рисунки (графіки, схеми, різні діаграми) також нумеруються в межах розділу. Нумерації складаються з слів “Рисунок” (графік, діаграма), номер розділу, крапка, номер рисунка в розділі. Найменування рисунка вміщують над ілюстрацією, номер рисунка - під нею (див. додаток 4).

При першому посиланні на рисунок (таблицю) вказується його (її) повний номер, при повторному посиланні додають “див.”, наприклад “див. рис. 2.1”.

Порушення вимог до оформлення контрольної роботи призводить до необхідності її переробки.

У разі виникнення обґрунтованої підозри в академічній недоброчесності автора, наприклад, відсутності чи некоректності посилань на використані літературні джерела, виконана їм контрольна робота може бути перевірена на

плагіат. Якщо буде виявлено та підтверджено факт плагіату, студент повинен виконати контрольну роботу повторно.

7.5. Забезпечення принципів академічної доброчесності та проведення самоперевірки роботи на плагіат з використанням програмного забезпечення¹

Академічний процес передбачає виконання умов академічної доброчесності та недопущення в роботах плагіату. Контроль за дотриманням академічної доброчесності претенденти освіти реалізують на основі онлайн-сервісів в мережі Інтернет та їх локалізації в програмному забезпеченні. Переважна більшість онлайн-сервісів доступна в пошуковій системі Google за запитом «антиплагіат онлайн сервіси». Приклади рекомендованих он-лайн сервісів перевірки на плагіат:

- StrikePlagiarism – <http://Plagiat.pl/>
- Advego Plagiatus – <https://advego.com/plagiatus/>
- Copyscape – <https://www.copyscape.com/>
- Contentyoda – <http://contentyoda.com/>
- Viper – <http://www.scanmyessay.com> (лише для англ. текстів)

Процес контролю на плагіат на базі он-лайн сервісів охоплює три основні етапи: налаштування, перевірка, результат.

Етап налаштування: у наведених он-лайн сервісах перевірка на плагіат реалізується у кількох режимах: веб-сторінка, текст тощо. Скажімо, для перевірки на плагіат фрагмента тексту введеного в буфер обміну необхідно в розділі «Режим» відмітити опцію «Перевірка тексту» і вставити скопійований уривок в поле для аналізу. В налаштуваннях «Перевірка унікальності» визначається глибокий або швидкий режим. Система також може надавати можливість перевіряти унікальність текстів з використанням спеціалізованих бібліотек: аналітики LEXPRO, медицини, дисертацій, авторефератів та інших розділів. По закінченню налаштувань активується процес пошуку через клік по кнопці «Пошук плагіату» для отримання результату.

Етап перевірки: в он-лайн сервісах моніторинг на плагіат здійснюється в автоматичному режимі відповідно до заданих налаштувань. Період обробки

¹ Підрозділ 7.5 підготовлено к.е.н., доц., доцентом кафедри МЕПЕУ Леонідовим І.Л.

одного документу триває від 1-ї до 24-х годин безперервної роботи програмного забезпечення та комп'ютерного пристрою.

Етап результату: по закінченню етапу перевірки видається підсумкова інформація про наявність плагіату. Звіт системи містить перелік частин тексту, які система визнала плагіатом. В ньому різними кольорами будуть виділені частини тексту, відносно яких знайдені збіги (скажімо, червоним – два і більше джерела, включаючи цифри відсотку плагіату на ній). В звіті системи на додаток до сервісу перевірки унікальності тексту можуть бути надані результати сервісів перевірки його читабельності, водянистості, релевантності, переспаму, SEO-аналізу тексту (щільність ключових слів, частотність, стоп-слова, водність, класична і академічна нудота, граматичні помилки), перевірки орфографії, онлайн-транслітерації; генератору URL.

7.6. Захист контрольної роботи

Керівник роботи перевіряє контрольну роботу та виставляє попередню оцінку. Якщо оцінка позитивна, робота допускається до захисту. На роботі зазначається «До захисту», ставиться дата та підпис викладача.

При підготовці до захисту студенту потрібно уважно ознайомитися з критичними зауваженнями рецензента, додатково вивчити питання, що викликали ці зауваження.

Захист контрольної роботи складається з доповіді студента (5 - 7 хвилин) по виконаній роботі та у відповідях на питання, які поставлені в рецензії керівником або виникли в ході захисту. Після цього визначається, захищена чи не захищена контрольна робота.

Оцінювання контрольної роботи здійснюється викладачем, на роботі ставиться надпис «Захищено», дата та підпис викладача. Захищена контрольна робота виступає допуском студента до складання іспиту з дисципліни «Теорія і методологія сучасної міжнародної економіки».

НметАУ

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № ____

з дисципліни _____

студент _____ курсу заочного факультету

групи _____ шифр _____

Прізвище, ім'я та по-батькові _____

Домашня адреса _____

Робота представлена в академію «__» _____ 20__р.

Результати співбесіди _____ «__» _____ 20__р.

Викладач _____

Контрольна робота подається студентом при складанні екзамену (заліку)

Зразки оформлення плану контрольної роботи

План роботи

ВСТУП.....	3
1. Теоретична частина.....	4
1.1. Загальна характеристика класичних теорій міжнародної торгівлі.....	4
1.2. Інструменти зовнішньоторговельної з поглядів меркантилістів	6
1.3. Теорії абсолютних та порівняльних переваг.....	8
1.4. Теорія Хекшера-Оліна та парадокс Леонт'єва.....	10
1.5. Новітні теорії міжнародної торгівлі	12
2. Практична частина	14
ВИСНОВКИ.....	16
ЛІТЕРАТУРА.....	17

Зразок оформлення списку літератури, що використовується

ЛІТЕРАТУРА

1. Сучасна міжнародна економіка : підруч. [Білоцерківець В. В., Завгородня О.О., Золотарьова О. В. та ін.]; за ред. В.М. Тарасевича. – Дніпро : ПБП «Економіка», 2019. – 386 с.
2. Міжнародна економіка. Підручник. / За ред. А.О. Задой, В.М. Тарасевича. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.
3. Міжнародна економіка: підручник для ВНЗ / За ред. Ю.Г. Козака, Д.Г. Лук'яненка, Ю.В. Макогона. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – 559 с.
4. Міжнародні економічні відносини. Навчальний посібник / А.А. Ящук. – Одеса: ТОВ «Плутон», 2016. – 352 с.
5. Світова економіка: підручник / А.П. Голіков, О.А. Довгаль. – Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. – 268 с.

Додаток 3 а

Зразок оформлення посилань

«Globalization» – with its connotations of a development, a process, a trend, and a change – is a relatively new word, coming into use during the latter part of the 20th century [2, p. 526].

Видатний український економіст-міжнародник Д. Г. Лук'яненко відзначає: “Незважаючи на те, що «глобалізація» є одним з найбільш широко використовуваним терміном у науковій літературі, публіцистиці, політиці, його універсальне трактування не вироблене як зарубіжними, так і вітчизняними вченими” [3, с. 65].

Зразок оформлення таблиці

Таблиця 1.2

Використання компаніями США різних методів амортизації¹

Методи	Роки			
	2016	2017	2018	2019
Прямолінійні	562	566	562	564
Прискорені:				
суми чисел	26	25	20	17
зменшуваного залишку	65	57	57	57
одиниць продукції	59	52	62	65
Інші	69	68	69	74

¹ Аналітичні огляди інвестиційної привабливості країн. – Режим доступу: www.euromoney.com.

Зразок оформлення рисунків

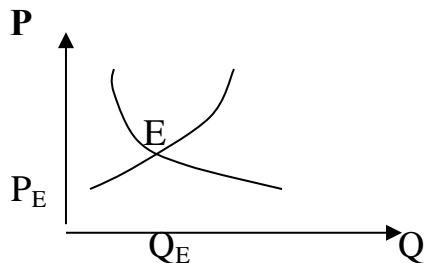
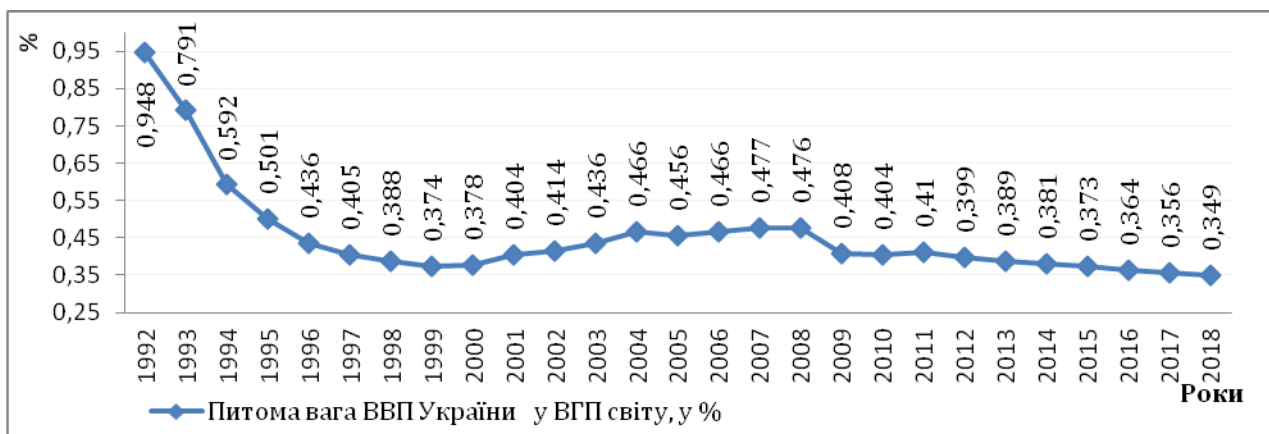

Рис. 2.1. Ціна рівноваги

* 2019 р. - попередня оцінка; 2014-2018 - оцінка експертів МВФ.

Складено за: International Monetary Fund. World Economic Outlook Database [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2014/>

Рис. 1.1. Фактична та прогнозна динаміка питомої ваги ВВП України, %

7.7. ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. За номером практичного завдання (№ у журналі) розрахувати наслідки впровадження митного тарифу на металопрокат у розмірі 20% у 2019 р. для споживачів, виробників, бюджету та національного добробуту України (табл.1). Зробити висновок, застосування яких інструментів - тарифних чи нетарифних більш ефективно в умовах сучасної міжнародної економіки? Відповідь аргументуйте.

Таблиця 1

№	Ціна до впровадження митного тарифу, грн	Ціна після впровадження митного тарифу, грн	Пропозиція металопрокату до впровадження митного тарифу, шт.	Пропозиція металопрокату після впровадження митного тарифу, шт.	Попит після впровадження митного тарифу, шт.	Попит до впровадження митного тарифу, шт.
1	269		47 209	48 983	51 983	56 664
2	273		38 268	38 796	39 653	44 078
3	277		44 264	47 082	51 822	54 901
4	281		44 471	47 064	52 064	56 772
5	286		43 361	47 216	49 080	52 048
6	294		38 385	39 602	46 602	54 022
7	297		45 003	45 246	52 468	59 696
8	303		13 857	13 960	14 296	16 256
9	305		20 729	21 663	22 638	25 774
10	311		15 408	15 810	16 281	19 373
11	314		18 212	18 725	19 251	23 694
12	318		3 095	4 186	41 866	47 799
13	322		6 277	7 010	7 701	8 643
14	325		37 417	37 599	38 437	40 495
15	330		11 565	12 983	13 765	15 987

2. На основі розрахованих показників зробити висновок, застосування яких інструментів - тарифних чи нетарифних більш ефективно в умовах сучасної міжнародної економіки? Відповідь аргументуйте.

8. ПРИКЛАДИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНОЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ»

1. Сучасна міжнародна економіка вивчає:

- 1) мегарівень глобальної господарської системи;
- 2) мезорівень глобальної господарської системи;
- 3) мікрорівень глобальної господарської системи;
- 4) макрорівень глобальної господарської системи.

2. Протекціонізм – це:

- 1) захист національної економіки від іноземної конкуренції;
- 2) сприяння вільній торгівлі та обмеженню державного втручання у зовнішньоекономічну діяльність;
- 3) сприяння міжнародній міграції трудових ресурсів;
- 4) участь у діяльності міжнародних економічних організацій.

3. Який тип міграції населення передбачає поїздки за кордон для навчання:

- 1) постійна;
- 2) тимчасова;
- 3) сезонна;
- 4) маятникова.

4. Який тип міграції населення передбачає поїздки за кордон для роботи у фермерських господарствах:

- 1) постійна;
- 2) тимчасова;
- 3) сезонна;
- 4) маятникова.

5. Громадянин Гнатюк , який залишив кордони України та отримав дозвіл на постійне місце проживання у Німеччині, вважається:

- 1) в Німеччині, - емігрантом, а в Україні - іммігрантом;
- 2) в Німеччині - іммігрантом, а в Україні - емігрантом;
- 3) туристом;
- 4) реемігрантом.

6. Визначте сучасні крупніші країни еміграції:

- 1) Японія, Пакистан, Тайвань, Південна Корея;
- 2) Кувейт, Південно-Африканська Республіка;
- 3) Німеччина, Австралія, США;
- 4) країни Латинської Америки.

7. Право контролю об'єктом інвестування надають:

- 1) портфельні інвестиції;
- 2) прями інвестиції;
- 3) міжнародний кредит;
- 4) гранти та пільгові кредити.

8. Для системи золотого стандарту характерна :

- 1) фіксація золотого змісту національних валют;
- 2) заборона вільної приватної купівлі-продажу золота;
- 3) відсутність конвертованості національної валюти у золото;
- 4) наявність фіксованих валютних курсів.

9. Для Ямайської валютної системи характерна:

- 1) використання принципу фіксованих валютних курсів;
- 2) повна демонетизація золота в сфері валютних відносин;
- 3) заборона вільної приватної купівлі-продажу золота;
- 4) фіксація золотого змісту національних валют.

10. Валова трудова міграція- це:

- 1) різниця між потоками еміграції та імміграції;
- 2) суму потоків еміграції та імміграції;
- 3) кількість мешканців держави, що залишили межі країни та змінили її громадянство протягом року;
- 4) кількість громадян країни, які прибули з інших держав та отримали її громадянство та/ або право на тимчасове місце проживання протягом року.